

Meneer van Ster

Willem Baalbergen

In de serie *OP ZOEK NAAR HET VERLEDEN* schreef Maarten Hoek een boekje over de Noordzijdepolder. Hij zegt daarin, dat de eeuwenoude boerderij Puikenduin in 1845 is gekocht door meneer Van Ster. Hij doelde daarbij op Abraham Verster van Wulverhorst, die vanuit Brabant in Noordwijk was komen wonen. Hij werd hier aangesteld als houtvester en inspecteur van de jacht en de visserij in Zuid Holland. Hij ging oorspronkelijk gewoon als Verster door het leven, maar is zich later Verster van Wulverhorst gaan noemen. Ook zijn zoon Frits werd zo genoemd, zijn kleinzoon Floris echter is als kustschilder weer zonder de toevoeging Wulverhorst bekend geworden.

Abraham Verster woonde in de Voorstraat van Noordwijk Binnen en ging door het leven als een verwoed jager.

Vanwege zijn werkzaamheden had hij daar alle gelegenheid voor. Hij bedreef de jacht niet alleen, hij schreef er ook over. Zijn bekendste voortbrengsel in dit opzicht is het grote werk over de valkerij dat hij schreef, samen met zijn jachtvriend Hermann Schlegel, directeur van het Museum voor Natuurlijke Historie in Leiden. Dit betreft het boek *TRAITÉ DE FAUCONNERY*, dat algemeen als het mooiste boek over de valkerij wordt beschouwd. Boze tongen beweren wel eens dat de medewerking van Verster alleen bestond uit het aanleveren van de geschoten vogels. Of dat waar is valt te betwijfelen, hij kon ook schrijven en bestudeerde daarnaast de vogels. Het boek over de valkerij is rond 1850 gemaakt in een folio formaat met schitterende platen. Voor een Amerikaanse reprint wordt op dit moment al meer dan 2500 euro gevraagd; het oorspronkelijke werk is, wat je noemt, onbetaalbaar.

Verster had zoals gezegd een goede pen. Van zijn hand is het *JAGT-HANDBOEKJE VOOR NOORD-NEDERLAND* in 1838 verschenen. Het werd voor rekening van de schrijver uitgegeven ten voordeele der armen van Noordwijk. Verster schrijft in het boekje dat hij de namen van de vogels volgens Temminck gebruikt. Deze was directeur van het al genoemde museum Leiden, als voorganger van Schlegel. Verster begint zijn boekje met een spreuk van Merula: *'De jacht dan is goet ende prijselick, inhgevalle daer mede gheen Misbruyck vergheselschap is.'* Kennelijk had je toen ook al jagers die maar raak schoten!

Ondanks de aansporing van Merula om weidelijk te jagen is zijn houding ten opzichte van het 'schadelijk wild' niet mis. Zo richten roofvogels volgens Verster 'ongelooflijke verwoestingen onder het wild aan.' Ze moeten dan ook niet alleen geschoten, maar ook met klemmen gevangen worden. In zijn boekje komt ook de vos ter sprake. Bij de huidige tegenstanders van deze 'wilddief' zullen zijn adviezen als muziek in de oren klinken. Ze moeten met honden, drijfjachten en door het uitgraven van de holen uitgeroeid worden.

In het jaarboekje van Artis over 1856 schreef Verster een stuk over de Griel, een vogel die in die tijd nauwelijks bekend was. De doornsluiper, zoals hij ook wel werd genoemd, leeft volgens Verster in dorre onbewoonde streken. In oktober 1835 verraste hij in de duinen van

Noordwijk een groepje van zeven grielen, waarvan hij er een schoot. In latere jaren kwam hij er zo nu en dan een in het najaar tegen, totdat in 1849 zijn jager een broedend paar in de duinen van Noordwijk ontdekte. Hier kwam het geweer niet aan te pas, integendeel. Hij wachtte zich ervoor het nest te verstoren en genoot ook in latere jaren van de broedende Grielen. Hij bestudeerde ze ook en doet in het artikel uitgebreid verslag van de levenswijze van de vogels. Hij sluit zijn bijdrage af met de volgende volzin:

'De Griel is een fraaije, krachtvolle vogel, met schoone, grote oogen, welke aan die der roofvogels herinneren; zijne sterk gespierde poten zijn buiten twijfel geschikt om de kleine zoogdieren en haagdissen op den grond te drukken, terwijl hij ze met den bek doodt; in dit opzicht schijnt hij eene verre overeenkomst met den Steltengier(?) op te leveren.'

Van de hand van Abraham Verster is ook een curieus artikel over de Eenhoorn bekend. Het is niet zeker wanneer hij het geschreven heeft en waar het in heeft gestaan. Mogelijk ook in een jaarboekje van Artis, hij schreef daar meer in. In de aflevering van 1853 staat bijvoorbeeld een stukje, van zijn hand, over het uitzetten van jachtvogels. In het artikel over de Eenhoorn worden tal van ontmoetingen met een dergelijk beest in Afrika en Azië beschreven. De vondsten van narwaltanden vanaf de middeleeuwen, zonder dat men dat dier zelf kende, wakkerde de mythe nog wat aan. Bij het artikel is een aantal fraaie platen afgedrukt. Al met al komt Verster echter tot de conclusie dat de Eenhoorn toch niet heeft bestaan.

